

VRIJESCHOOL
ALMERE

VRIJESCHOOL
OOSTERWOLD

Stichting Vrijeschool Almere

Handboek Governance

Inhoudsopgave Handboek Governance Bestuur & Toezicht

ALGEMEEN

1.	Doel en samenhang van het handboek Governance	3
2.	Beknopte schets van het wettelijk kader	3
3.	Kernpunten code voor goed onderwijsbestuur in het primair onderwijs	4
4.	Missie en visie van Stichting Vrijeschool Almere	4
5.	Bestuurlijke verhoudingen binnen de stichting	5
6.	Bestuursreglement annex managementstatuut	6
7.	Statuten	6
8.	Organogram	6

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR

9.	Toezihtsvisie	7
10.	Toezihtshoudende taak	7
11.	Profielschets voorzitter en leden toezichthoudend bestuur	8
12.	Selectie en benoemingsprocedure voorzitter en leden toezichthoudend bestuur	8
13.	Rooster van Aftreden toezichthoudend bestuur	8
14.	Raamwerk jaarplanning – bestuurskalender	9
15.	Reglement Auditcommissie	9
16.	Reglement Remuneratiecommissie	9

UITVOEREND BESTUURDER

17.	Profielschets bestuurder	9
18.	Selectie en benoemingsprocedure bestuurder	9
19.	Beoordelingskader bestuurder	9

ALGEMEEN

20.	Integriteitscode	9
21.	Klokkenluidersregeling	9

BIJLAGEN

1.	Bestuursreglement annex managementstatuut	
2.	Statuten	
3.	Toezihtsvisie	
4.	Toezihtskader met rapportagecyclus	
5a.	Profielschets voorzitter en leden toezichthoudend bestuur	
5b.	Selectie en benoemingsprocedure voorzitter en leden toezichthoudend bestuur	
6.	Rooster van aftreden Toezihtshoudend Bestuur	
7.	Bestuurskalender 2023-2024	
8.	Reglement auditcommissie	
9.	Reglement remuneratiecommissie	
10a.	Profielschets uitvoerend bestuurder	
10b.	Selectie en benoemingsprocedure bestuurder	
10c.	Beoordelingskader bestuurder	
11.	Integriteitscode	
12.	Klokkenluidersregeling	

ALGEMEEN

1. Doel en samenhang van het handboek Governance

Het handboek Governance Bestuur & Toezicht van de Stichting Vrijeschool Almere heeft tot doel om het bestuurlijk en toezichthoudend proces binnen de organisatie op een transparante wijze vast te leggen ten behoeve van de belanghebbenden binnen en buiten de organisatie.

Het handboek Governance is als volgt opgebouwd:

Het algemeen deel beschrijft het kader van wet- en regelgeving en bevat onder andere de statuten van de organisatie. Ook wordt ingegaan op de bestuurlijke verhoudingen binnen de Stichting Vrijeschool Almere.

Vervolgens wordt ingegaan op het Toezichthoudend deel van het Bestuur. Het toezichthoudend deel van het Bestuur houdt toezicht op de uitvoerend bestuurder en op de algemene gang van zaken in de organisatie. Onder andere de toezichtsvisie, het profiel en de werkwijze van het toezichthoudend deel van het Bestuur wordt hierin beschreven.

Het derde deel handelt over de Uitvoerend Bestuurder. De uitvoerend bestuurder heeft de rol van bevoegd gezag van de organisatie. De taken en verantwoordelijkheden en het profiel van de uitvoerend bestuurder komen hier aan de orde.

In het handboek wordt korthedshalve van SVA, Stichting Vrijeschool Almere gesproken. De stichting bestaat uit Vrije School Almere (VSA) en Vrijeschool Oosterwold (VSO).

2. Beknopte schets van het wettelijk kader

De SVA is een organisatie voor primair algemeen bijzonder onderwijs. Onderwijs met een eigen inhoud en didactiek, niet specifiek gebonden aan een geloofsrichting.

SVA valt onder de Wet op het primair onderwijs (WPO). Deze wet stelt onder andere eisen aan de inhoud van het onderwijs, de organisatie van bestuur en toezicht (governance) en regelt de bekostiging. Daarnaast zijn andere specifieke wetten van toepassing op het (primair) onderwijs, zoals de Wet medezeggenschap scholen.

Naast de specifieke, op het (primair) onderwijs gerichte wetten, bevat ook de algemene wetgeving regels die op het onderwijs van toepassing zijn. Dan kan het gaan om regels die van toepassing zijn op het personeel (ARBO, sociale zekerheid) of op milieu en veiligheid.

Maar ook de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB), het Burgerlijk Wetboek en de fiscale wetgeving zijn van toepassing.

Naast de wet- en regelgeving groeit ook het belang van de sectorcode PO (2021) als normatief kader voor de praktijk van bestuur en toezicht in het primair onderwijs.

Op het niveau van de onderwijsinstelling heeft het Handboek Governance Bestuur & Toezicht de functie om transparant te maken voor alle belanghebbenden hoe de interne bestuurlijke en toezichthoudende processen zijn georganiseerd.

3. Kernpunten code voor goed onderwijsbestuur in het primair onderwijs

In de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs hebben leden van de PO-Raad gezamenlijk vastgesteld wat zij verstaan onder goed bestuur. De sector is voortdurend bezig met het verbeteren van deze sectorcode en de implementatie daarvan bij de leden die zijn aangesloten. In 2021 is de code geëvalueerd en herzien.

De herziene Code Goed Bestuur besteedt meer aandacht aan de maatschappelijke opgave van het primair onderwijs, en de verbinding met de maatschappelijke context die deze opgave met zich meebrengt. De zorg voor goed onderwijs voor alle kinderen is het leidend principe voor het bestuurlijk handelen in de sector. Deze missie komt overeen met datgene waar wij als vrijeschool voor staan.

De Code bevat een aantal principes:

- Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen
- Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.
- Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en zichzelf.
- Het bestuur werkt integer en transparant

Deze principes zijn terug te vinden binnen de Vrijeschool Almere.

De professionaliseringsagenda SVA als onderdeel van de Code Goed Bestuur 'Het bestuur SVA werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf' is opgezet op basis van tien domeinen (Toezicht en Belanghebbenden, Financiën, Fysieke Veiligheid, Huisvesting en Facilitair, Onderwijskwaliteit, Personeel en Organisatie, Privacy, Sociale Veiligheid, Strategie en Uitvoerend Bestuur, Zorg en Speciaal onderwijs) vanuit de PDCA cyclus.

4. Missie en visie van Stichting Vrijeschool Almere

"Verstandelijk begrip vormt slechts een middel om de dingen te begrijpen, met het gevoel, met het hart kan men evenzeer begrijpen." Rudolf Steiner

Het ideaal van het vrijeschoolonderwijs is dat kinderen zich ontwikkelen tot vrije, zelfstandige mensen die zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor medemens en natuur. Om de kinderen te laten uitgroeien naar evenwichtige volwassenen, richt de Vrijeschool zich in haar onderwijs op de verschillen van kinderen en om effectief te zijn op de verschillende fasen waarin de ontwikkeling zich bevindt. De ontwikkeling van zowel het denken, als het voelen en willen (hoofd, hart en handen) krijgen in het leerplan een gelijkwaardige plaats. Op de Vrijeschool worden alle vermogens van een kind aangesproken, zodat ieder kind zijn kwaliteiten optimaal en 'vrij' kan benutten.

Hierbij staan algemene menselijke waarden zoals gemeenschapszin, respect en compassie centraal. Deze worden niet opgelegd, maar als basisgevoelens in de lessen en in de omgang met elkaar bewust gewekt.

Een aanpak gebaseerd op het mensbeeld uit de antroposofie: een visie op de mens, die bestaat uit lichaam, ziel en geest, een combinatie van menselijke groei, innerlijke ontwikkeling en geestelijke verruiming. Daar is het onderwijsaanbod op afgestemd. Zowel bij de kleuters als de leerlingen in het primaire onderwijs. Onderwijs dat laat zien, uitdaagt en inspireert. De vrijeschool heeft het principe van 'naasteliefde' als dagelijkse inspiratiebron.

Geborgenheid versus ontdekking.

Stichting Vrijeschool Almere combineert de geborgenheid op school - met een eigen vleugel voor kleuters en een eigen vleugel voor leerlingen van het primair onderwijs – met de mogelijkheid om het eigen zijn te ontdekken, te stimuleren, te leren en te spelen, creativiteit te stimuleren. Om zelf te groeien en een eigen plek te krijgen binnen de klas en de school. In vrijheid te kunnen handelen, de vrijheid van anderen te respecteren.

Ouders kiezen bewust voor een Vrijeschool, omdat onze visie en het lessysteem ze aanspreekt. Niet alleen kinderen uit de buurt of uit Almere Stad genieten bij ons onderwijs, ook leerlingen uit heel Almere en zelfs van daarbuiten.

Het contact met de ouders is in de Vrijeschool intensief te noemen. Ouders worden nauw bij het onderwijs betrokken. In de ochtend komen de kinderen naar school, waar ze worden verwelkomd door hun leerkracht. Ook heeft deze leerkracht een belangrijke taak, niet alleen bij het onderwijs maar hij/zij heeft ook een voorbeeldfunctie voor het kind, de school en de ouders. Samen met de leiding vormen leerkrachten en ouders een drie-eenheid. Daarnaast zijn ouders gezamenlijk verantwoordelijk voor het schoonhouden van de klas en het helpen bij jaarfeesten.

Om optimaal profijt van het onderwijs te hebben is het buitengewoon waardevol als ouders thuis rekening houden met wat er op school wordt aangereikt. Natuurlijk is de pedagogische vrijheid van ouders hierbij het uitgangspunt.

5. Bestuurlijke verhoudingen binnen de stichting

De SVA heeft een on-tier bestuursmodel. Dat betekent dat de toezichthouders deel uitmaken van het bestuur. De SVA heeft dus één bestuur waarin zowel de toezichthoudend bestuurders als uitvoerend bestuurder deel van uitmaken. De voorzitter van het Bestuur is altijd een niet-uitvoerende bestuurder. Het Bestuur is gezamenlijk bevoegd.

Het Bestuur bestaat uit:

De heer J. Nelissen	Toezi chthoudend bestuurder, tevens voorzitter
De heer M. Domela Nieuwenhuis	Toezi chthoudend bestuurder
De heer J. Elsinga	Toezi chthoudend bestuurder
Mevrouw M. Bosscha	Toezi chthoudend bestuurder
Mevrouw W. van Wees	Toezi chthoudend bestuurder
Vacature	Toezi chthoudend bestuurder
Mevrouw E. Weeda	Uitvoerend bestuurder

Stemverhouding

In de vergadering van het bestuur heeft ieder bestuurslid één stem. Alle besluiten van het bestuur worden, tenzij anders vermeld in de statuten, genomen bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen over zaken, wordt het betreffende voorstel aangehouden tot de volgende vergadering. Als de stemmen dan weer staken, is het voorstel verworpen. Staken de stemmen bij verkiezing van personen, volgt een stemming in de volgende vergadering. Als er dan ook geen meerderheid van stemmen is, beslist het lot.

Procuratie

De uitvoerend bestuurder is zelfstandig bevoegd om rechtshandelingen namens de stichting uit te voeren conform het door het in de vergadering van het toezichthoudend bestuur goedgekeurde budget voor het betreffende jaar.

Voor niet in het budget vermelde rechtshandelingen met een individuele waarde hoger dan 10.000 euro moet de uitvoerend bestuurder vooraf schriftelijk goedkeuring vragen bij het toezichthoudend bestuur. De beslissing van het toezichthoudend bestuur moet conform de in de statuten vermelde wijze worden genomen.

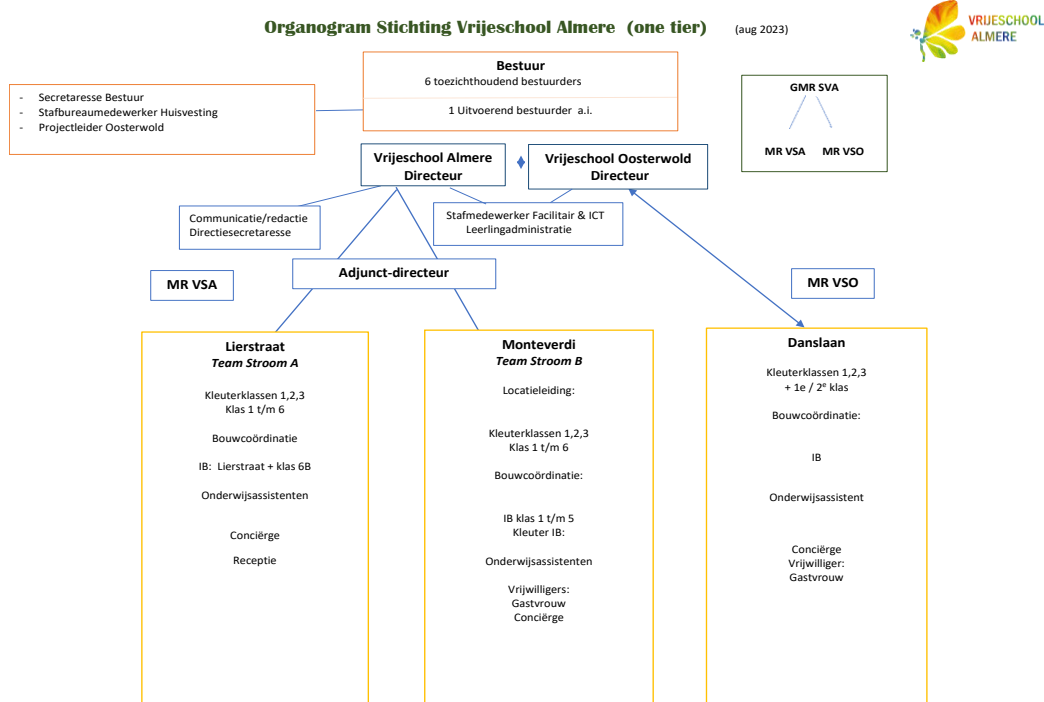
6. Bestuursreglement annex managementstatuut

Bijlage 1

7. Statuten

Bijlage 2

8. Organogram

TOEZICHTHOUDEND BESTUUR

9. Toezichtsvisie

De toezichtsvisie is gericht op de wijze waarop het toezichthoudend deel van het bestuur van de Stichting Vrijeschool Almere haar rol uitvoert.

Het bestuur kiest bewust voor een one-tier governance model. Het model is nader uitgewerkt in de statuten, en bestuursreglement annex managementstatuut. De toezichthoudende leden onderschrijven de Code goed bestuur PO en verantwoorden zich over de toepassing of (beargumenteerde) afwijking hiervan. De inhoud van deze toezichtsvisie is bewust afgestemd op de besturingsfilosofie van de Vrijeschool.

De uitgewerkte visie vindt u als bijlage 3.

10. De toezichthoudende taak

Bij de toezichthoudende taak is onderscheid te maken tussen: toezicht vooraf (goedkeuringsbevoegdheid) en toezicht tijdens en achteraf (deels ook vallend onder de goedkeuringsbevoegdheid).

Intern toezicht als: het toezicht houden op en het beoordelen van de kwaliteit van het handelen van de uitvoerend bestuurder(s) zal steeds gericht zijn op de verantwoordelijkheden van de uitvoerend bestuurder:

- uitvoeren van geformuleerd beleid (realisatie van doelstellingen)
- inrichten/in stand houden van een gezonde organisatie (bedrijfsvoering)
- onderhouden contacten met belangrijkste belanghebbenden (relatie met interne en externe stakeholders)
- consequente naleving van wettelijke (bekostigings-) regels en algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Om de toezichthoudende taak goed uit te kunnen voeren beschikt het toezichthoudend deel van het bestuur over een toetsingskader (bijlage 4) dat richting geeft bij:

- de inhoudelijke beoordeling van de bestuurlijke rapportages over de stand van zaken (toezicht tijdens en achteraf)
- de uitoefening van zijn goedkeuringsbevoegdheid zoals inzake de begroting, de jaarrekening en majeure beleidsbeslissingen (vaak toezicht vooraf)

Met betrekking tot de inhoud en frequentie van de bestuurlijke rapportage wordt verwezen naar artikel 7, lid 2 van het Bestuursreglement annex Managementstatuut.

De informatiebehoefte van de toezichthouders ten aanzien van de genoemde dimensies:

1. *Strategievorming*

Beoordeling of de uitvoerend bestuurder(s) in staat is (zijn) om voor de langere termijn een goed beleid voor te bereiden voor de organisatie als geheel en voor onderdelen daarvan.

Toetsingsmomenten

- missie, visie, mission statement
- strategisch beleidsplan SVA (voor vier jaar met jaarlijkse update)
- meerjarenbegroting

Advisering

- korte themabesprekingen over trends
- bespreken van door uitvoerend bestuurder(s) ingebrachte dilemma's

2. Relatie met interne en externe stakeholders

De toezichthoudende bestuurders beoordelen hoe de uitvoerend bestuurder(s) met belanghebbenden in en rond de organisatie omgaat. De school is geen doel op zichzelf maar is er voor ouders, leerlingen en indirect voor vele andere partijen in en rond de school.

Toetsingsmomenten

- rapportages: tevredenheidsonderzoeken, inspectierapporten en klachten(afhandeling)
- ontmoetingen: MR, voltallige directie en signalen uit persoonlijke netwerken

3. Bedrijfsvoering

Het toezichthoudend deel van het bestuur beoordeelt of de uitvoerend bestuurder(s) in staat is (zijn) om de bedrijfsvoering efficiënt en effectief in te richten.

Toetsingsmomenten:

Onder toetsingsmomenten valt te denken aan de begroting, jaarrekening en periodieke financiële rapportages. In dit verband wordt met betrekking tot de bestuursrapportage verwezen naar eerder genoemde bijlage van het bestuursreglement/managementstatuut. De bestuursrapportages gaan vergezeld van het financieel overzicht over die periode, het financieel jaarverslag is onderdeel van het jaarverslag van de stichting.

4. Realisatie van de doelstellingen

Het toezichthoudend deel van het bestuur beoordeelt of de uitvoerend bestuurder in staat is voorstellen te ontwikkelen waarbij het strategisch beleid wordt vertaald in jaarplannen/jaarbegroting waarvoor draagvlak is verworven. Centraal staat hier de PDCA-cyclus: is aan het eind van het jaar gedaan wat aan het begin van het jaar de bedoeling was?

Toetsingsmomenten:

Het voorgaande toezichtkader vindt plaats via communicatie tussen het toezichthoudend deel van het bestuur en de uitvoerend bestuurder(s). Dit communiceren speelt zich feitelijk af tijdens de vergadercyclus en de door het Bestuur jaarlijks vast te stellen Jaarkalender. Tevens is een remuneratiecommissie ingesteld. Er is gekozen voor het 4-ogen principe en een portefeuilleverdeling om de school optimaal te kunnen schouwen.

11. Profielschets voorzitter en leden toezichthoudend bestuur

De profielschets vindt u als bijlage 5a.

12. Selectie en benoemingsprocedure voorzitter en leden toezichthoudend bestuur

De selectie en benoemingsprocedure vindt u als bijlage 5b.

13. Rooster van Aftreden toezichthoudend bestuur

De leden van het bestuur worden benoemd voor een termijn van vier jaar met de mogelijkheid van een eenmalige herbenoeming. Zij treden af volgens een door het bestuur op te stellen rooster (bijlage 6) van aftreden dat zodanig wordt opgesteld dat de aftreding geleidelijk zal zijn.

Een lid van het bestuur dat voorziet in een tussentijdse vacature neemt op het rooster de plaats in van degene in wiens vacature hij voorziet. Ten aanzien van de leden van het bestuur die tevens lid zijn van het uitvoerende deel van het bestuur kan het bestuur bepalen dat de benoeming geschiedt voor onbepaalde tijd, voor de duur van de arbeidsovereenkomst of voor een andere periode.

14. Raamwerk jaarplanning - bestuurskalender

Zie bijlage 7.

15. Reglement Auditcommissie

Zie bijlage 8.

16. Reglement Remuneratiecommissie

Zie bijlage 9.

UITVOEREND BESTUURDER

17. Profielschets bestuurder

De profielschets vindt u als bijlage 10a.

18. Selectie en benoemingsprocedure bestuurder

De selectie en benoemingsprocedure vindt als bijlage 10b.

19. Beoordelingskader uitvoerend bestuurder

Het beoordelingskader vindt u als bijlage 10c.

ALGEMEEN

20. Integriteitscode

Zie bijlage 11.

21. Klokkenluidersregeling

Zie bijlage 12.